

říjen 2017
měsíčník / číslo 10
ročník 21

Volby do Poslanecké sněmovny
Parlamentu ČR str. 2

Služby Czech POINT na vítko-
vické radnici str. 3

Střípky vítkovické historie
str. 7

Do Základní školy Šalounova nastoupilo v září 29 prvňáčků.

Slavíme 660 let od první zmínky o obci Vítkovice

V letošním roce si Vítkovice připomínají 660 let od první zmínky o obci a 115 let existence radnice. K oslavám výročí obvod připravil tyto akce:

- **3. listopadu** bude od 15 hodin probíhat prohlídka radnice městského obvodu,
- **8. listopadu** se v Domě u šraněk, Jeremenkova 13, uskuteční v 16.30 hodin vernisáž výstavy s dobovými obrázky, fotografiemi, předměty a dokumenty. Výstava potrvá do 12. prosince,
- **22. listopadu** od 16.30 hodin se v Domě u šraněk bude konat přednáška Pavla Březinského Vítkovice 1357 až 2017,
- **13. prosince** bude možné si od 15 hodin prohlédnout kostel na Mírovém náměstí a interiér Domu u šraněk.

Ve zpravodaji budou v rubrice Střípky vítkovické historie zveřejňovány články z historie doplněné

Vítkovické fojtství na přelomu 19. a 20. století.

fotografiemi, které obvod nově získal ve spolupráci s podnikovým archivem VÍTKOVICE, a.s.

Romana Filipová, kulturní referentka

Foto: Archiv města Ostravy

Vítkovická drakiáda

Sportovní komise při Radě městského obvodu Vítkovice zve děti a jejich rodiče na vítkovickou drakiádu, která se bude konat v sobotu 7. října od 13 hodin na Městském stadionu ve Vítkovicích v ulici Závodní. Děti se mohou těšit na atrakce v podobě velkého skákacího hradu se skluzavkou, elektrická autíčka a nafukovací balonky. Všechny roztančí a pobaví Soumenka Ivetka se svým programem. Vstup na akci pouze s drakem a v doprovodu dospělé osoby. Akce se koná pouze za příznivého počasí.

- fil -

Nepřehlédněte

Hřbitov v době Dušiček

Vítkovický hřbitov bude u příležitosti Památky zesnulých veřejnosti i v letošním roce mimořádně zpřístupněn 1. a 2. listopadu od 8 až do 21 hodin. V ostatní říjnové dny je hřbitov standardně otevřen od 7 do 20 hodin, v listopadu od 8 do 18 hodin.

Pokračování na straně 6

Uzavírka 1. máje

Ulice 1. máje bude mezi křižovatkou s ulicí Mostárenskou a Pohraniční uzavřena pro silniční dopravu v době od 11. října 6 hodin do 25. října 18 hodin. K výluce tramvajové dopravy zde dojde od 13. října 15 hodin do půlnoci 15. října. Důvodem uzavírky je výměna kolejových křižovatek. Objízdné trasy budou vedeny po Ruské – Výstavní – Průmyslové – 1. máje.

Naučte se správně bránit

Městská policie Ostrava zve pod záštitou projektu Bezpečnější Ostrava na kurz sebeobrany pro ženy a dívky starší 15 let, který povedou zkušené instruktorky v objektu bývalého ředitelství MPO v ulici Hlubinské 6. První lekce se uskuteční 10. října, další každé úterý od 16.30 do 18 hodin. Bližší informace na tel. č. 720 735 125 nebo na e-mailu prevence@mpostrava.cz.

Statutární město Ostrava
Úřad městského obvodu Vítkovice

OZNÁMENÍ

o době a místě konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Starosta statutárního města Ostravy, městského obvodu Vítkovice, podle § 15 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, oznamuje:

1. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční:

v pátek dne 20. října 2017 od 14 do 22 hodin a v sobotu 21. října 2017 od 8 do 14 hodin.

2. Místem konání voleb

ve volebním okrsku č. 23001

je volební místnost v PORGu – gymnáziu a základní škole, o.p.s., Rostislavova 7, Ostrava-Vítkovice.

Pro voliče podle ulic a domů, které náležejí do volebního okrsku:

Dehtová	7, 9
Franklinova	2, 3
Holubova	3, 6, 9, 11, 16, 20, 22, 25, 26, 27, 28, 28A, 30, 31, 35, 37
Košenského	3, 5, 6, 7, 10, 12, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 45
Maixnerova	7, 9, 11
Mečnickovova	4, 8, 10, 12, 13, 14, 17, 19, 25
Pasturova	4, 6, 7, 8, 9
Rostislavova	2, 3, 4, 6, 10, 14, 17, 18, 20, 21, 22
Ruská	70A, 120, 121, 125, 131
Sovova	4, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 16
Svatoplukova	20, 22, 24, 26, 28, 34
Syllabova	3, 5, 9A, 9B, 10, 10A, 10B, 11, 12, 16, 16A, 17, 17A, 19, 19B, 19D, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34
Štramberská	2, 2A, 2B, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 17A, 18, 19, 21, 23, 29, 29A, 31, 33, 35, 37, 37A, 41A, 41C, 43, 43D
Thomayerova	7, 9, 11, 13, 17, 26, 28
U Cementárny	1, 3, 5, 7, 9, 11, 11A, 13, 15, 17, 23, 29, 31
Vrázova	5, 6, 7, 8, 9, 9A, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 19, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42
Závodní	96, 98, 135, 137

ve volebním okrsku č. 23002

je volební místnost v Základní škole, p.o., v budově Halasova 30, Ostrava-Vítkovice.

Pro voliče podle ulic a domů, které náležejí do volebního okrsku:

Halasova	3, 6, 7, 8, 8A, 16, 20, 21, 23, 32
Jeremenkova	1, 5, 11, 13, 16, 19, 21
Kutuzovova	5, 6, 7, 8, 11, 13, 19, 21, 25, 27, 29, 31
Mírová	17, 23, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 35, 36A, 36B, 36C, 38, 39, 41
Mírové náměstí	1
nám. J. z Poděbra	2, 3, 14, 15
Obytná	5, 6, 9
Prokopa Velikého	5, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 38, 40
Ruská	11, 20, 25, 27, 29, 32, 34, 36, 37, 37A, 38, 38A, 39, 48
Šalounova	18, 20, 22, 26, 30, 33, 35, 37
Tržní	2, 3, 4, 4A, 5, 6, 8, 8A, 10, 12, 14, 16
Zálužanského	2, 5, 9
Výstavní	97A

ve volebním okrsku č. 23003

je volební místnost v Domě zvláštního určení, Ocelářská 16 (vchod z ulice Obránců míru), Ostrava-Vítkovice.

Pro voliče podle ulic a domů, které náležejí do volebního okrsku:

Bivojova	1, 10, 11, 12, 14
Erbenova	1, 3A, 5, 6, 8, 9, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 37, 37A
Lidická	1, 1A, 2, 3, 3A, 4, 5, 5A, 6, 7, 7A, 8, 8A, 9, 10, 11, 12, 13, 13A, 14, 15, 17, 18, 18A, 19, 21, 21A, 24, 25, 26, 27, 29, 50, 52, 55, 56
Výstavní	108, 108A
Šalounova	7, 8, 10
Zengrova	5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 14A

ve volebním okrsku č. 23004

je volební místnost v Základní umělecké škole Leoše Janáčka, p.o., Lidická 56, Ostrava-Vítkovice.

Pro voliče podle ulic a domů, které náležejí do volebního okrsku:

Erbenova	47, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69, 71, 73, 74, 74A, 76, 79, 80, 82, 84, 85, 87, 89, 91, 93, 101, 103, 105, 107, 109
Kovářská	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13
Meziuliční	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Nerudova	1, 3, 3A, 5, 5A, 7, 8, 9, 9A, 11, 13, 13A, 15, 15A, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 35, 39, 39A, 40, 42, 43, 48
Obránců míru	7, 7A, 10, 11A, 11B, 14, 15, 15A, 17, 18, 19, 19A, 22, 22A, 24, 24A, 25, 26, 27, 35, 37, 38, 38A, 39, 39A, 40, 42, 42A, 43, 45, 47, 48, 52, 55, 57, 59, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 74
Rudná	6, 9, 12, 14, 18, 20, 24, 26, 28, 38, 40, 42, 44, 44A, 46, 48, 50, 52, 56, 58, 60, 62, 64, 66
Tavičská	10, 10A, 12, 13, 14, 17, 22, 24, 25, 30, 32, 34, 42, 45

ve volebním okrsku č. 23005

je volební místnost ve Střední škole technické a dopravní, p.o., Středulinského 8, Ostrava-Vítkovice.

Pro voliče podle ulic a domů, které náležejí do volebního okrsku:

Barbořina	3, 4, 5, 5A, 6, 7, 8
Místecká	99, 103
Na Obvodu	21, 23, 25, 27, 45, 47, 49
Přerušená	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Starobní	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 35, 37
Středulinského	3, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 19, 21, 23, 25
U Nádraží	27, 45, 47, 49
Urbančíkova	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17
Uzavřená	2, 3, 4, 6, 7, 8
V Sadě	3, 4, 5, 6, 7, 8
Závodní	78, 80

ve volebním okrsku č. 23006

je volební místnost v Základní umělecké škole Leoše Janáčka, p.o., Lidická 56, Ostrava-Vítkovice.

Pro voliče podle ulic a domů, které náležejí do volebního okrsku:

Ocelářská	10, 10A, 10B, 15, 16, 18, 23, 23A, 33, 35, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 45, 47
Okružní	15, 17, 19, 21, 23, 25
Ryskova	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Sírotčí	13, 15, 17, 19, 21, 23, 27, 27A, 29, 29A, 39A, 41, 41A, 42, 43, 43A, 44, 45, 45A, 46, 48, 50, 52, 56, 68, 74
Šalounova	40, 43, 45, 45A, 47, 49, 51, 52, 52A, 53, 59, 61
Zengrova	20, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 32A, 32B, 32C, 32D, 33, 35, 37, 45, 48, 49, 50, 53, 55, 62, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 77A, 78, 79, 80, 80A, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 88A, 89, 90, 91, 93, 93A, 93B, 97, 101

3. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky). Neprokáže-li uvedené skutečnosti stanovenými doklady, nebude mu hlasování umožněno.

4. Každému voliči budou dodány 3 dny před dnem konání voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb může volič obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

Petr Dlabal, starosta

Lepší je zapálit alespoň malou svíčku, než proklínat tmu.

Konfucius

Slovo starosty

Vážení čtenáři, určitě se shodneme na tom, že pro spokojený život člověka je velice důležitá kvalita jeho bydlení. Proto se ve Vítkovicích neustále snažíme o to, aby jednotlivé objekty ve správě obvodu poskytovaly občanům co nejlepší zázemí. Jednou z nejčerstvějších akcí je investice do zajištění přívodu tepla a teplé vody do bytů v domech v ulici Rudné č. 38 až 64, kde obyvatelé upozorňovali na to, že mají neúměrné náklady na vytápění. Projekt zkvalitnění bydlení v této lokalitě byl zahájen už dřív, kdy byla v těchto domech vyměněna okna a zrekonstruována fasáda. Nyní byly v bloku č. 56 až 64 vybudovány dvě kotelny, které jsou v současné době ve zkušebním provozu. Do rozpočtu na příští rok chceme zahrnout pokračování této rekonstrukce v prostřední části objektu, doufáme, že zastupitelé tento krok schválí. A v dalším roce by měla přijít na řadu poslední část. Poté budou náklady na vytápění znovu přezkoumány a srovnány s prvotními údaji. Je pravděpodobné, že následně zvážíme úpravu nájmu, který je v současné době vzhledem k výrazným ná-

kladům na vytápění v těchto domech snížen na 33 korun za m². Podobně uvažujeme i v případě čtyř domů v ulici Ocelářské č. 41 až 47, na jejichž komplexní rekonstrukci jsme dostali státní dotaci po povodních v roce 1997. Šlo totiž o domy určené k ubytování občanů postižených povodněmi. Dotaci jsme obdrželi s podmínkou, že v těchto domech zachováme po dobu dvaceti let nízké nájemné navyšované jen o inflaci, mělo jít maximálně o dvacet procent v průběhu tří let. Tato podmínka bude splněna v roce 2018. A protože do těchto domů je nutné po dvou desetiletích opět investovat – letos probíhaly generální výměny kotlů –, je třeba počítat s tím, že nájemné se v budoucnu přiblíží průměrnému nájemnému ve Vítkovicích, které představuje 50 korun za m². Upozorňuji, že v obou případech má navýšení nájemného v danou chvíli podobu úvah, jimiž se vzhledem k naznačeným termínům bude zabývat až příští vedení vítkovické radnice.

Zkvalitňování bydlení, rekonstrukce komunikací, investice do škol, sociální oblasti, sportu i kultury, to vše jsou témata, která pravidelně rozebíráme s občany Vítkovic a snažíme se postupně plnit jejich

návrhy, pokud jsou realizovatelné. Časté připomínky obyvatel směřují například k úpravám provedeným v rámci programu IPRM Budoucnost Vítkovic, většinou se týkají pítka do žlabu a takzvané pergoly na náměstí Jiřího z Poděbrad. V příštím roce uplyne pětiletá lhůta udržitelnosti projektu a mnozí lidé nás nabádají k tomu, abychom uvažovali o určitých úpravách. Rádi přivítáme i další návrhy, jak a k čemu rozpočet obvodu v budoucnu využít. Plány máme rozsáhlé. Ostatně už v srpnu jsme – jako každoročně – museli našemu nadřízenému orgánu, Magistrátu města Ostravy, předložit naše investiční záměry zpracované na pět let dopředu. Jejich součástí je spousta plánů, mezi nimi například i výstavba hřiště u střední školy Ahol, o které jsem se zmíňoval už v minulém vydání zpravodaje.

Petr Dlabal,
starosta městského obvodu Vítkovice

Profesionální a vstřícný přístup k lidem

Od 1. června letošního roku vykonává funkci tajemníka Úřadu městského obvodu Vítkovice Robert Šimek, který zde od roku 2009 pracoval jako vedoucí odboru majetkového a finanční kontroly. Jeho působení v úřadu vítkovického obvodu je však mnohem delší, jako úředník zde začínal v roce 2002.

Tajemník je v podstatě manažerem úřadu. Co vše tato role obnáší?

Dalo by se říct, že jde o manažerskou pozici, ačkoli je třeba si uvědomit, že úřad není firma a nelze ho takto ani řídit. Postavení tajemníka upravuje § 110 zákona č. 128/2000 Sb. (obecní zřízení). A je třeba dodat, že jde o poměrně náročnou funkci.

V čem spočívají pozitiva i negativa toho, že jste takzvaně nepřišel zvenčí?

Na tom, že jsem nepřišel „zvenčí“, vnímám spíše samá pozitiva. Znáám detailně chod úřadu, což mi při práci významně napomáhá.

Každá práce má klady a zápory, protože jsem však pozitivní člověk, dívám se na všechny věci jen z té lepší stránky.

Pomáhá vám ve vaší práci to, že ve Vítkovicích bydlíte, takže je detailně znáte i z jiného úhlu pohledu, nejen z pohledu pracovníka úřadu?

Positivum vnímám v tom, že to může pomoci přímo Vítkovicím jako městskému obvodu, neboť jsem schopen vnímat záležitosti místních občanů velmi intenzivně a i mým soukromým zájmem je napomáhat řešení těchto problémů.

Co považujete za prioritní pro bezchybný chod úřadu a pro prosperitu Vítkovic?

Profesionální a vstřícný přístup k lidem. Mám za to, že úřad je tady především pro občany a měl by jim v jejich životě v našem městském obvodu napomáhat. Jsem přesvědčený, že jdeme správným směrem.

- gl -

Služby Czech POINT na vítkovické radnici

S platností od 1. října 2017 bylo kontaktní místo Czech POINT* v budově úřadu přesunuto do podatelny v kanceláři č. 111 v přízemí budovy. Služby Czech POINT jsou zde poskytovány každý pracovní den:

pondělí a středa 8–12 hodin, 13–17 hodin
úterý a čtvrtek 8–11 hodin, 12–14 hodin
pátek 8–11 hodin, 12–13 hodin

* Služba Czech POINT je autorizovaná konverze dokumentů, založení a správa datové schránky a poskytování výpisů z informačních systémů veřejné správy. Jedná se především o výpisy z Rejstříků trestů, z Obchodního rejstříku, z Katastru nemovitostí či bodového hodnocení řidiče. Většina úkonů služby Czech POINT je zpoplatněna. Například správní poplatky za výpis z Rejstříku trestů činí 100 Kč, poplatek za každou započatou stránku konvertované listiny je 30 Kč a znovuvytvoření přístupových údajů do datové schránky je zpoplatněno částkou 200 Kč. Zřízení datové schránky je zdarma. Pro další podrobnější informace navštivte internetovou stránku www.czechpoint.cz nebo se na nás obraťte na tel. číslo 599 453 111 či osobně na podatelnu úřadu.

Loučíme se s létem

Prázdniny skončily a přišel první měsíc školního roku. My ve školce jsme se rozhodli, že se s létem hezky rozloučíme a naplánovali jsme si výlet na dětské hřiště u Ferony. Počasí nám přálo, a tak si děti užily krásné letní dopoledne plné sluníčka a zábavy na klouzačkách, prolézačkách, trampolínách i kolotoči.

Třída Myšek
z MŠ Erbenova

Ze života našich škol

Nový školní rok na SŠTD Ostrava-Vítkovice

Začal nový školní rok a na Střední škole technické a dopravní jsme 4. září přivítali 174 žáků prvních ročníků.

Již tradičně se v naší škole koná dvou denní adaptační kurz pro žáky prvních ročníků. Letos se uskutečnil v Hradci nad Moravicí, v autokempu Kajlovec, kde se žáci účastnili různých interaktivních her zaměřených na sebezpoznání, komunikaci ve skupině a týmovou spolupráci.

Pro širokou veřejnost jsme ve spolupráci s Dopravním podnikem Ostrava připravili den otevřených dveří, který se konal 9. září v areálu vozovny trolejbusů na Sokolské třídě, a připomněli jsme si tak 65 let trolejbusů v Ostravě.

Všem žákům přejeme v novém školním

roce hodně zdraví, spoustu nových kamarádů a co nejlepší studijní výsledky.

Karin Kalousová

Odborná praxe v Německu

Jakub Mrkva, žák prvního ročníku oboru kuchař, absolvoval v červnu a červenci dvouměsíční odbornou praxi v BEST WESTERN PLUS Ostseehotel Waldschlösschentern Plus, který sídlí v městečku Ostseebad Prerow v nejsevernější části Německa u moře.

Podle ředitele hotelu Michaela Jahnekeho personál hotelu každoročně doplňují praktičtí z celé Evropy. Jakub byl zaměstnán

ve studené kuchyni, kde připravoval různé saláty, dezerty apod. Se šéfkuchařem se podílel i na výrobě různých rybích pokrmů, ať už ve formě pečení, grilování či polévek. K největším pracovním zážitkům patřila příprava humra a různých koktejlů z krevet.

Jakub byl ubytován přímo v hotelu, s personálem se na začátku dorozumíval anglicky. Každý týden chodil do kurzu němčiny, a již po dvou týdnech se tak zlepšil, že

němčinu používal automaticky. Dále se zdokonalil v ruštině a angličtině. Jako velký rybářský fanda si na začátku praxe vyřídil rybářskou povolenku pro severní Německo a několikrát týdně ve svém volném čase chodil chytat ryby přímo na nedaleké moře či polojezero. Se svými spolupracovníky jezdil po okolí na kole a chodil plavat, i když po celou dobu praxe panovalo spíše chladné a deštivé počasí.

- szt -

Odborná praxe v Grandhotelu Pupp

Stejně jako každý rok, i letos odjeli žáci AHOL - Střední školy gastronomie, turismu a lázeňství na odbornou praxi do Grandhotelu Pupp v Karlových Varech v době konání 52. ročníku filmového festivalu. Nepřijeli tam však proto, aby se během festivalu bavili, ale aby se zapojili do pracovního procesu ve světově známém hotelu.

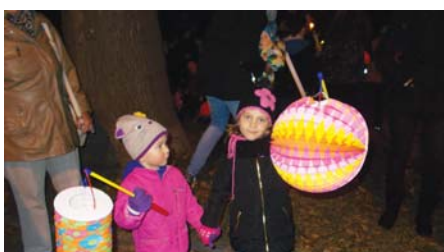
Po ubytování v těsné blízkosti Grandhotelu Pupp žáci čekali prohlídku hotelu a především kuchyně, kde byli rozděleni do jednotlivých úseků, a to do cukrárny a teplé i studené kuchyně. Následující den už byli všichni připraveni a nažehlených rondonech s nabroušenými noži a čekali, jaké bu-

před studenty jen pár hodin spánku, protože je čekala cesta zpět do Ostravy a také zasloužené prázdniny.

Dana Kowalská

V našich školkách se mrňousci nenudí...

Vítkovická cyklistika slaví stodvacáté výročí

Historie vítkovické cyklistiky začíná v roce 1897 založením Klubu českých velocipedistů Vítkovice a pokračuje přes jednotlivé etapy vývoje do dnešních dnů. V roce 2001 členové cyklistického oddílu SSK Vítkovice založili cyklistický klub YOGI Racing Team Ostrava – Jaromír Blejchař, cyklistika SSK Vítkovice, tedy pokračuje dál pod touto hlavičkou.

Ve spolupráci s Českým svazem cyklistiky a SSK Vítkovice oslavili vítkovičtí cyklisté své výročí cyklistickými závody – 26. srpna 16. závodem seriálu Slezského poháru amatérských cyklistů v Ostravě-Porubě a 27. srpna 5. závodem seriálu Českého poháru elite, mládeže a žen v silniční cyklistice pro letošní rok v Hluboči.

A k oslavám stodvacátého výročí neodmyslitelně patří i vzpomínky na skvělé vítkovické cyklisty. Ta první je na Augustina Sumíka, jenž klubu věnoval 52 let obětavé a tvůrčí práce, která se odrážela v růstu členské základny, a vzniku nových

cyklistických klubů na Moravě, včetně prvního ročníku cyklistického závodu na dlouhou trať Ostrava – Olomouc – Ostrava v roce 1933. Za dlouhou dobu angažovanosti v cyklistickém hnutí jeho práci poznaly stovky cyklistů, kteří oblékali dresy různých tělovýchovných jednot. Když se postavil na startovní čáru, budil respekt všech závodníků, jelikož před nimi stála cyklistická a lidská osobnost.

Druhá vzpomínka je věnována členům, kteří vítkovickým klubem za uplynulá léta prošli, a to i navzdory tomu, že se nestali mistry světa nebo olympijskými vítězi.

Vítkovický klub cyklistů uvítá doslova každého, kdo se chce seberealizovat v různých cyklistických disciplínách. Zájemci se

mohou zapojit buď do hobby skupiny, nebo do skupiny racing. Zájmová skupina je určena cyklistům, kteří nemají závodní ambice, jezdí na kole pro své zdraví a faní barvám YOGI a SSK Vítkovice. Skupina racing sdružuje aktivní cyklisty, kteří chtějí závodit a jsou držiteli licencí Českého svazu cyklistiky a licencí Sdružení amatérských cyklistů v kategoriích: žáci od 15 let, kadeti, junioři, U23, Elite, žen a master. V současné době představuje členská základna vítkovických cyklistů zhruba čtyřicet až padesát členů, ale bez aktivních mládežnických kategorií. Klub však má velký zájem rovněž o tyto mládežnické kategorie, a to i navzdory tomu, že nyní nemá dokonalé personální zázemí pro optimální zabezpečení tréninkového a závodního procesu. Vedení klubu je připraveno tuto problematiku vstupu do cyklistických disciplín společně aktivně řešit.

Silniční cyklistiku a její další disciplíny nelze srovnávat se sporty, které využívají k tréninkovému a závodnímu procesu stadiony, hřiště, tělocvičny, sportovní haly, bazény a další uzavřená sportoviště, kam se lze dostat pohodlně veřejnými dopravními prostředky a bezpečně sportovat. Naše tréninkové i závodní sportoviště jsou veřejné silniční komunikace a musíme se řídit zákonem č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a § 57 o jízdě na

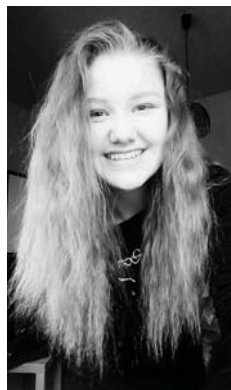
jízděních kolech. Cyklistika a její disciplíny jsou finančně nákladné aktivity, nejen na závodní kolo, ale při aktivní závodní činnosti naskakují náklady na pohonné hmoty. Zcela upřímně sdělujeme, že v mládežnických kategoriích se stávají základním sponzorem rodiče nebo prarodiče a jejich peněženky. Blíže informace rádi poskytneme e-mailem: zdenek.mikolajczyk@gmail.com nebo telefonicky: 602 975 037.

Naše sportovní úspěchy a dílčí výsledky jednotlivých členů jsou zveřejňovány na našich stránkách www.yogi.cz v sekci YOGI Racing Team.

Zdeněk Mikolajczyk

- 1897–1927 Klub českých velocipedistů Vítkovice
- 1928–1939 Český klub velocipedistů Vpřed – Vítkovice
- 1940–1945 Klub velocipedistů Vpřed – Vítkovice
- 1946–1948 Klub velocipedistů Vpřed – Vítkovice
- 1949–1952 Cyklistický oddíl Sokol VŽKG
- 1953–1957 Cyklistický oddíl TJ Baník – Vítkovice VŽKG
- 1958–1965 Cyklistický oddíl TJ VŽKG – Vítkovice
- 1966–1993 Cyklistický oddíl TJ Vítkovice
- 1994–2000 Cyklistický oddíl SSK Vítkovice
- 2001–dosud YOGI Racing Team Ostrava

Jedna medaile za druhou!

Na první pohled mužskému sportu, judu, se sedmnáctiletá Adéla Martínková, rodačka z Vítkovic, věnuje od svých šesti let. V té době však zkoušela i jiné sporty a věnovala se například i tanci. „V páté třídě jsem ale nastoupila na Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových a s rodiči jsme se dohodli, že si z časových důvodů vyberu jen jeden hlavní sport. A protože k judu mě přivedl tatínek, který se mu sám věnuje už od dvanácti let a dnes je trenérem v 1. Judo klubu Baník Ostrava, v němž trénuji, rozhodla jsem se pro tento sport. A už si bez něj život nedokážu představit,“

popisuje své začátky v judu Adéla, pro niž, stejně jako pro mnoho judistů, je největším vzorem olympijský vítěz Lukáš Krpálek. A aby si splnila své sny a probojovala se na ty nejvyšší mezinárodní soutěže, trénuje osmkrát týdně a většinu víkendů tráví na závodech. Na nic jiného než na občasný relax jí už čas nezbyvá. Ale i díky své vůli a disciplíně je dnes Adéla několikanásobnou přebornicí Moravskoslezského kraje, dvojnásobnou mistryní České republiky (v roce 2014 v kategorii starších žaček do 63 kg a v roce 2016 v kategorii dorostenek do 70 kg) a vicemistryní České republiky 2016 v kategorii juniorek i v kategorii žen do 70 kg. Několik medailí přivezla i z mezinárodních turnajů – zlatou z rakouského Gmundenu, další zlatou z Banské Bystrice, stříbrnou z polské Varšavy i německého Münchenu a loni se jí podařilo probojovat i na evropský pohár do Teplic, kde skončila na krásném devátém místě, stejně jako

letos v italské Follonice. „Byly doby, hlavně na začátku, kdy jsem chtěla juda nechat a věnovat se jinému sportu, dnes už však žiji hlavně pro judo. I když vypadá jako mužský sport, je v něm spousta prvků, od kotoulů přes hvězdy, přemety až po pády, které často lépe zvládají ženy. Navíc techniky juda jsou součástí sebeobrany, takže pro ženy ideální sport,“ dodává Adéla, jejímž snem je probojovat se na mistrovství Evropy i světa a také na olympiádu mládeže. Zatím jde sice jen o sny, ale jsou čím dál blíž...

Lenka Hatlapatková

Vítkovický rodák

Jsem rodák z Vítkovic, mám tady spoustu známých a kamarádů. Žiji zde od roku 1960, proto mám k Vítkovicím velmi kladný vztah, znám historii obvodu. Vždy se tu žilo dobře, všichni jsme se znali, vzájemně jsme se zdravili, pomáhali si a často se i usmívali. Do zastupitelstva městského obvodu jsem byl zvolen v roce 2014 za Politické hnutí Vítkovice. Jsem rád a děkuji, že jste mi dali důvěru, že vás mohu zastupovat a pomáhat vrátit do obvodu ten pěkný pocit a dobrou atmosféru, kterou pamatuji z dob dětství a dospívání. Po zvolení do Rady městského obvodu Vítkovice jsem se zapojil do práce s ostatními. Musím konstatovat, že aktivita v novém kolektivu je velmi zajímavá a spolupráce se starostou, místostarosty, radními je na vysoké úrovni. Každý ze členů rady přináší nové nápady a návrhy, o nichž konstruktivně diskutujeme a řešíme je. Výborná spolupráce je i s vedoucími a zaměstnanci jednotlivých odborů úřadu.

V tomto volebním období se podařilo navázat velmi přátelské vztahy s volenými orgány a pracovníky Magistrátu města Ostravy, což kromě jiného vedlo i získání značného množství dotačních peněz, které byly

využity ke zvelebování obvodu. Je vidět, že společně s vedením obce byl odveden kus poctivé práce. Ve Vítkovicích máme opravené silnice, chodníky, byty i další objekty. Ale ani tak neusínáme na vavřínech a dále pracujeme na tom, abychom ještě v tom-

to volebním období zrekonstruovali byty v ulici Štramberské a změnili je na byty s menší obytnou plochou, k našim prioritám patří i vybudování nového sportoviště u školy Ahol v Halasově ulici. Jde o dvě víceúčelová hřiště, která budou v dopoledních hodinách využívána školskými zařízeními a odpoledne veřejností. V budoucnu by měla následovat i dostavba šaten a technického zázemí těchto hřišť, počítá-

me i se zavedením funkce správce sportoviště. Kromě zmíněných investičních akcí samozřejmě plánujeme i spoustu dalších projektů, které by měly přispět k příjemnému pocitu z bydlení ve Vítkovicích.

Také nesmím zapomenout poděkovat vítkovickým podnikatelům, kteří velmi ochotně spolupracují s radnicí a přispívají ke zvelebování obvodu jak finančně, tak i tím, že sami přikládají ruku k dílu. Většinou se zapojují do pořádání rozmanitých kulturních a společenských akcí pořádaných v režii městského obvodu Vítkovice. Jde například o ples, rozsvícení vánočního stromu a mikulášské nadílky, dětský den, drakiádu a sportovní akce. Aby život v našem obvodě byl dostatečně kvalitní, velmi úzce spolupracujeme i s Městskou policií Ostrava a s Policií ČR. Zavedli jsme rozšíření kamerových systémů na problémových místech, spolupracujeme s romskými organizacemi, aby nám byly nápomocny při udržování pořádku a čistoty v problémových lokalitách. Zatím se nám to daří.

Přeji všem vítkovickým občanům spokojené prožití pěkných podzimních dnů.

František Kročil
Foto: archiv

Hřbitov v době Dušiček

Pokračování ze strany 1

Rovněž kancelář správy hřbitova má od 28. října do 3. listopadu rozšířené úřední hodiny každý den od 9 do 15 hodin s půlhodinovou polední pauzou.

Zveme také k uctění Památky zesnulých pietní vzpomínkou za doprovodu slova a hudby, která se uskuteční v obřadní síni na hřbitově 2. listopadu v 15 hodin.

Dušičková pobožnost se na hřbitově koná 12. listopadu v 15 hodin u kříže.

Připomínáme návštěvníkům, že vjezd na hřbitov motorovými vozidly je možný pouze s předchozím souhlasem správy hřbitova a po úhradě poplatku za vjezd. Případný vjezd vozidla na hřbitov bude umožněn pouze v době přítomnosti správce.

Doporučujeme všem návštěvníkům hřbitova, aby nenechávali žádné cennosti v zaparkovaných autech u hřbitova, dbali zvýšené ostražitosti nad svými osobními věcmi, především při úpravě hrobů, kdy je často například odložená kabelka lákadlem ke krádeži. Návštěva hřbitova a vzpomínka na zesnulé pak může být, bohužel, spojená i s touto nepříjemnou zkušeností. Přestože se ve spolupráci s městskou policií snažíme posílit bezpečnost, krádežím na hřbitově bez opatrnosti nás všech zabránit neumíme.

Concordia, správa hřbitova

Černohorské sluncebrání

Vítkovická rodačka, básnička Eva Kotarbová, veřejnosti předkládá svou šestou básnickou sbírku nazvanou Černohorské sluncebrání. Autorka se nechala inspirovat prostředím, které v ní rozeznalo potřebu sdílnosti

a zachycování jedinečných okamžiků při setkáních s lidmi i při objevování dalších hlubin vlastního já. Jsou to letoviska a příroda balkánské Černé Hory, kam zajíždí více než dvacet let a kde ve sluncem rozžhavených dnech a za horkých nocí v blízkosti blahodárného moře gradují lidské vášně, láska i zrady. Atmosféru knížky podtrhují autorčiny počítačové grafiky, pro něž se staly základem fotografie míst, která navštívila.

Občané Vítkovic se s Evou Kotarbovou, členkou kontrolní a revizní komise Syndikátu novinářů Moravskoslezského a Olomouckého kraje, už nejednou setkali na besedách v Domě u šraněk.

Černohorské sluncebrání autorka představí v Charitativním středisku Gabriel v Ostravě-Zábřehu 10. října v rámci cyklu Hany Papežové nazvaném Neobyčejné ženy. Beseda začne v 15 hodin.

- red -

Střípky vítkovické historie

V této nové rubrice se budeme věnovat dávné i poměrně čerstvé historii Vítkovic, které si letos připomínají 660 let od první zmínky o obci.

Od fojtství k Rudolfově huti

V letošním roce si Vítkovice připomínají významné výročí – 660 let od svého založení, resp. od první doložené písemné zmínky. A kdy že to vlastně přesně bylo? Zpravidla se uvádí 15. červen 1357. V tento den byla totiž sepsána listina, jejímž prostřednictvím bratři Jan a Petr z nedalekého Paskova potvrdili svému bratrančí Michalovi dědičnou rychtu ve Vítkovicích. Ta se stala do první čtvrtiny 19. století centrem zemědělské vsi, která nabyla významu až po rozhodnutí olomouckého arcibiskupa Rudolfa Jana, kardinála z habsbursko-lotrinského rodu, přemístít železárenskou výrobu z Beskyd právě do Vítkovic. Než k tomu ale došlo a Vítkovice byly v roce 1908 po rozšíření povýšeny na město, odehrával se život zdejších obyvatel o něco blíže k řece Ostravici.

Zde se v místech dnešního Obchodního centra řemeslníků a zahrádkářů v ulici Výstavní, v blízkosti Dolu Jeremenko, nacházela již zmíněná rychta neboli fojtství, sídlo tehdejšího představeného vsi. Fojtství v minulosti leželo při hlavní silnici z Moravské Ostravy do Místku. Za jeho budovou na místě dnešní tramvajové trati se nacházela zahrada a opodál mlýnská strouha vedoucí do Vítkovických železáren. K objektu fojtství náležel také panský dům s palírnou, stáje, stodoly, dřevěný domek a hostinec. Po roce 1896 sloužila budova rychty především k účelům hostince. Fojtství po celou dobu své existence vytvářelo důležitou dominantu obce – od svého vzniku až do založení železáren na počátku 19. století bylo přirozeným kulturním, politickým i hospodářským centrem ovlivňujícím dění ve Vítkovicích a jejím bezprostředním okolí.

Fojtství zaujímalu strategickou pozici na frekventovaném místě uprostřed vesnice, v prostoru tradičně vyhrazeném pro svatostánek reprezentovaný v té době ve Vítkovicích dřevěnou zvonici umístěnou na jeho pozemku. Byla to jednoduchá sakrální stavba, jež měla pro vítkovické věřící nesporně velký význam. Na bohoslužby totiž docházeli Vítkovičtí nejprve do kostela sv. Vavřínce v Paskově, později pak do kostela sv. Václava v Moravské Ostravě. Vítkovická zvonice sloužila především k potřebám místních obyvatel a příležitostným návštěvníkům, kteří se tady stavovali k modlitbě cestou do sousedních vesnic. Datování nebo písemnou zmínku o vzniku této jediné stavby náboženského charakteru na území původní obce Vítkovice nemáme, ale je pravděpodobné, že zvonice byla postavena v témže roce jako její zvon nesoucí letopočet vztahující se k roku 1792.

Dřevěný objekt vítkovické zvonice byl v roce 1895 odstraněn a roku následujícího nechal vedení kamenouhelného závodu Jáma Louisova (Důl Jeremenko) vystavět naproti bráně do šachty novou, zděnou zvonici. Jejím hlavním posláním bylo svolávat hor-

Dřevěná zvonice ve starých Vítkovicích v 90. letech 19. století.

níky do práce a rovněž je vyprovázet na jejich poslední cestě při pohřebních průvodech. Zvonice byla v roce 1960 stržena a v současné době se na jejím místě nachází parkoviště. Zvonici nebo původní duchovní rozměr tohoto prostoru starých Vítkovic nepřipomíná v dnešní době de facto nic.

Vedle fojtství a zvonice můžeme považovat za připomínku nejstarších Vítkovic mlýnskou strouhu, která spojovala řeku Ostravici s moravsko-ostravskými mlýny. Tato strouha zvaná též Mlýnský potok vytékala z řeky Ostravice na hranici Vítkovic a Hrabůvky. Potok napájel Horní mlýn nedaleko nádraží Ostrava-střed v Moravské Ostravě, Prostřední mlýn na místě hotelu Imperial a Dolní mlýn v současné Mlýnské ulici.

Fojtství, zvonice i mlýnská strouha dokládají existenci původní zemědělské vsi Vítkovice, která se po založení Rudolfovy hutě v roce 1828 začala postupně zvětšovat a rozšiřovat. Původní centrum Vítkovic v důsledku nastupující modernizace časem osiřelo a bylo nahrazeno centrem novým, stejně jako se někdejší zemědělská obec proměnila v průmyslové město. Je pak na každém z nás, zda se ještě dnes rozhodneme vydat po stopách starých Vítkovic a objevovat kouzlo jejich vývoje.

Pavel Březinský

Foto: Archiv města Ostravy

Zaujetí vítkovickou historií

Autorem textu o historii Vítkovic je historik a pedagog Pavel Březinský. Po absolvování studia českého jazyka a historie na Filozofické fakultě Ostravské univerzity působil jako muzejní pedagog ve Slezském zemském muzeu, nyní učí český jazyk a dějepis na Základní škole v Raškovicích u Frýdku-Místku. Jeho vědeckým zaměřením jsou církevní dějiny druhé poloviny 19. století a první poloviny 20. století na Ostravsku.

Jak došlo k tomu, že se věnujete vítkovické historii?

O Vítkovice se zajímám už od středoškolských let. Studoval jsem obor pedagogické lyceum při AHOL – Střední odborné škole, kde vyučovali skvělí pedagogové. Ti ve mně probudili zájem o Vítkovice a zároveň se díky nim prohloubil můj vztah k historii. Chtěl bych zmínit mou vyučující dějepisu Kateřinu Sukovou a také učitelku výtvarné výchovy Lenku Kocierzovou. Právě ony stály u mých počátků výzkumu ve Vítkovicích.

Kde všude čerpáte informace?

Studium nových materiálů obnáší přehled v literatuře o daném tématu. Je třeba zmapovat přítomnost pramenů v dané obci i v příslušných archivech a samozřejmě být v kontaktu nejen s kronikářem, ale rovněž s pamětníky a dalšími osobami, které by mohly pomoci. Například informace k článku Od fojtství k Rudolfově huti jsem čerpal z archivních materiálů uložených v ostravském archivu, na farách ve Vítkovicích a v Paskově. Také jsem absolvoval terénní bádání v Ostravském muzeu či v budově bývalého vítkovického fojtství.

Čím vás historie Vítkovic zaujala?

Někdo se k vítkovické minulosti dostal přes železářny, jiný zase přes sport. U mě to bylo prostřednictvím zájmu o původní vesnici Vítkovice, která dnes de facto neexistuje. Právě toto období zdejší historie mi přišlo fascinující, protože málokdo z nás si umí představit, jak asi Vítkovice vypadaly třeba v 18. století.

Které historické momenty Vítkovic vás nejvíc zaujaly?

K těm důležitým jistě patří první zmínka o obci z roku 1357, založení Rudolfovy hutě v roce 1828, povýšení Vítkovic na město v roce 1908 či jejich přičlenění k tzv. Velké Ostravě v roce 1924.

Vzpomínky vítkovických rodáků a rodaček I

Nejstarší zmínka o kdysi nevelké vesničce, dnešních Vítkovicích, pochází z roku 1357. Ještě počátkem 19. století měly Vítkovice pouhých 23 domů, rok 1828, kdy bylo rozhodnuto postavit zde hutní závod, však vše změnil. V roce 1890 už zde žilo přes 10 tisíc obyvatel a krátce před 1. světovou válkou dokonce přes 23 tisíc obyvatel. Jak se ve Vítkovicích žilo v té době, známe jen z kronik a archivovaných dokumentů. Ale o životě ve Vítkovicích po druhé světové válce nám povyprávějí místní rodáci Libuše Kryštofová, Věrka Košnarová a Petr Kutěj, kteří společně zavzpomínali.

Snímek z rodinného archivu poskytla paní Věrka Košnarová. Zdeněk Košnar, na fotografii vpravo, se svou dcerou Martou a sousedem Jaroslavem Kryštofem před cihlovou vilou, která stála naproti Kulturnímu domu Jeremenko.

„Lidé ve Vítkovicích žili po válce velice kulturně, bylo tu opravdu krásně. Do sadu Jožky Jabůrkové jsme chodili jako do zoologické zahrady koukat na medvěda, daňky, srnky, dikobraza, prasata, kozy, morčata a další zvířátka. Byla tam jezírka s rybičkami, z břízy vyrobené přechody, po parku volně chodili pávi. V neděli navíc v altánu hrávala živá hudba. Park byl takovou promenádou směrem k Zengrově ulici, kde žilo hodně podnikatelů a bylo tam velmi rušno. V této ulici dokonce jezdila i tramvaj a byla to hlavní trasa směrem ke stadionu, Rudná ulice ještě v té době nebyla. Tramvaj se pak vracela po ulici Lidické zpět,“ popisuje své vzpomínky šestasedmdesátiletý Petr Kutěj a pokračuje: „Krásná byla ale i druhá část Vítkovic za Závodním hotelem, kde byl také altán, v němž bývaly pravidelné koncerty vážné hudby. Každou neděli se lidé nastrojili, šli do kostela a pak pendlovali buď směrem do parku, nebo sem do altánu. Chodilo tu doslova procesí lidí, zvlášť když byly nějaké křesťanské svátky, které se v té době velmi ctily. O Vánocích byla na náměstí u vánočního stroměčka pokladnička, kam lidé házeli své příspěvky, a nikdo se nestrachoval, že by pokladnička nebo peníze zmizely. Žilo se zde velmi hezky...“

V té době byla ve Vítkovicích tři kina – Moskva (v sousedství současného Penzionu pro trvalé bydlení v Ocelářské ulici č. 16), kino Jas (dnes tiskárna) a kino Mír, kde od loňského roku působí divadlo. „Když jsem chodila od roku 1954 do Základní školy Šalounova, chodili jsme do kina Moskva pravidelně na různá představení a do Kulturního domu Jeremenko, který stojí na rohu Výstavní a Rudné ulice, dnes je tam prodejna, jsme chodili na ochotnická divadelní představení. Tenkrát se to jmenovalo Na fojtství, jelikož zde v minulosti sídlil tehdejší starosta – fojt,“ pokračuje ve vzpomínkách třiasedmdesátiletá Libuše Kryštofová, která později s manželem dokonce bydlela v cihlové vile naproti tohoto kulturního domu, stejně jako sedmasedmdesátiletá Věrka Košnarová. Vily tam stály dvě, obě dámy tu společně s manžely pěstovaly zeleninu, chovaly králíky i slepice. Dnes je tam – vedle obchodu Penny směrem k ulici Výstavní – zelená louka. „Jako děti jsme chodili také do loutkového divadla do boudy na kašpárka. Bouda stála za domy v kolonii Rudná, dnes jsou tam prodejny zahraničních automobilů,“ pokračuje paní Libuše.

„Měli jsme tu i několik krásných sálů. Jeden v parku za kinem Mír v Odborovém domě, kam se chodilo tančit a na čaje, další v Katolickém domě a v Dělnickém domě. Chodívало se i do

Českého domu, kde je dodnes sokolovna. Vzadu byl krásný velký sál, kde se pořádaly sportovní plesy. Nádherný sál byl i Na Kaplance, dnes na tom místě stojí firma Vamoz. Další velký sál byl v Závodním hotelu, kde byla i zahrádka,“ navazuje Petr Kutěj a Věra Košnarová ho doplňuje: „Tam jsme chodili i cvičit do tělocvičny. Celkově v té době lidé hodně sportovali. V neděli po návštěvě kina jsme chodili na házenou do areálu v Lidické ulici, kde dodnes házenkáři trénují. A v zimě zde bývalo kluziště pro všechny děti z obce, které tu hrávaly hokej nebo jen tak bruslily.“ Vše organizovaly různé vítkovické sportovní a kulturní kluby, kterých zde bylo v té době velmi mnoho. „Další kluziště bylo i za Závodním hotelem, tam, kde teď stojí jídelna Lesík, a pak ještě jedno bylo u zámečku. A když jsme jako malí pomáhali s odhazováním sněhu, mohli jsme tu bruslit celou zimu zadarmo,“ podotýká paní Libuše.

Bruslit a sáňkovat chodili v dětství všichni tři rodáci také na haldu za Dolem Jeremenko, dnes jde o oblast za firmou Bextra v ulici Místecké. „V té době zde ještě nebyla ulice Rudná a místo dnešní široké dvouproudové ulice Místecké vedla jedna cesta. A od Hrabové sem tekla strouha, voda pro vysoké pece. Ta v zimě zamrzala a my na ní bruslili i sáňkovali, občas se stalo, že když foukal vítr, byl led posetý červeným prachem z rudiště (aglomerace) a brusle se tak rychle ztupily. Při povodních se strouha rozvodnila a domy, elektrárna i hasičárna, které byly kousek od vysokých pecí, byly pod vodou a všude plavaly rybky,“ pokračuje Petr Kutěj. „Jako děti jsme se v té strouze často i koupali. Voda navíc procházela přes chladiče, takže v určitém úseku byla teplá, i v zimě měla kolem 35 stupňů. A nedaleko této teplé vody byla konečná tramvaje Komárek (pozn. redakce: název staré dřevěné otevřené tramvaje, která tehdy Vítkovicemi jezdila), v té jsme se vždy svlékli a šli se koupat. Jednou nám tramvaj i s oblečením ujela, to byl průšvih. Já jsem tehdy bydlel kousek ve vile v Ruské ulici, otec byl od roku 1945 technickým ředitelem Vítkovických železáren, ale někteří to měli domů docela daleko.“

Park, dnešní sad Jožky Jabůrkové, nabízel nejen hudební pavilon, ale také sportovní vyžití na tenisových kurtech nebo návštěvu zoologického koutku.

A míst ke koupání bylo ve Vítkovicích v té době opravdu dost... Vedle současné Komy bylo venkovní koupaliště pro veřejnost. Vedle pak byly kryté koupele pro pracující ze železáren, později byl – v dnešním areálu Komy – krytý bazén pro veřejnost. Sem se podle Petra Kutěje chodili až do roku 1960 koupat zvlášť ženy a zvlášť muži, a to bez plavek. A na místě současného odboru sociálních věcí v Zengrově ulici byly také lázně, bazény, sauny a rehabilitace. Na ty ráda vzpomíná Věrka Košnarová: „Bydleli jsme nedaleko a každou sobotu jsme se do těchto lázní chodili i s rodiči koupat. Neměli jsme doma koupelnu a tak sobotní koupání pro nás bylo nutností a zároveň zábavou.“ Velké venkovní koupaliště pak bylo postaveno i na městském stadionu, dnes tam je tréninkové hřiště pro fotbalisty.

Pokračování v listopadovém vydání zpravodaje

Text: Lenka Hatlapatková

Foto: archiv Věrky Košnarové

a publikace Vítkovice (autoři: Lenka Kocierzová, Irena Korbelářová, Henryk Wawreczka a Rudolf Žáček)

Poznámka redakce: Patříte rovněž k pamětníkům a chcete se na stránkách zpravodaje podělit o své vzpomínky s ostatními? Pak se ozvěte na tel. č. 605 218 758, případně na e-mail gulasi-ova@literatky.cz.

HLEDÁME MLADÉ NÁRODNÍ HAZENKÁŘE!!!

Chcete, aby Vaše dítě sportovalo a zároveň se bavilo?
Proto se přijďte podívat, jak to u nás chodí!!!

Kdo: Přijít mohou kluci a holky ročník 2003 a mladší

Kde: Areál národní házené, ul. Lidická 35, Ostrava - Vítkovice

Kdy: Každé úterý a čtvrtek od 16:00 do 17:30 hod.

Kontakt
www.nh-sskvitkovice.hys.cz
Sekce v MENU: tréninky
nebo
nabor.nh-vitkovice@email.cz

MADACNÍ FOND VÍTKOVICE STEEL

tréninky probíhají pod vedením trenérů s licenci!!!

Jste také na Facebooku!!!

Tak neváhej, čekáme na Tebe

Přijďte hrát házenou!

Oddíl národní házené ve Vítkovicích existuje přes 95 let. Za tu dobu dokázal získat nespočet úspěchů, z nichž můžeme vyzdvihnout hlavně dvojnásobný titul mužů a dokonce trojnásobný titul žen v nejvyšší soutěži. Úspěchů nedosahovali jen dospělí, ale i mládežnické kategorie.

V září se naplno rozběhla nová házenkářská sezona, do níž vkročila i družstva oddílů národní házené SSK Vítkovice. Loni se mužům podařilo nejen zachránit prvoligový primát, což byl hlavní cíl, ale dokázali uhrát i osmé místo. Pouze jediný bod dělil družstvo od postupu do play-off. Ambice týmu zůstávají stejné: záchrana v nejvyšší soutěži a zlepšení umístění z úspěšné loňské sezony. Družstvo žen hraje krajský přebor Severomoravské oblasti.

Součástí oddílu národní házené jsou i mládežnická družstva mladších a starších žáků, která hrají

v krajském přeboru Severomoravské oblasti, do kterého spadají i družstva z Přerovska.

Hlavním cílem oddílu je doplňovat a vytvářet nová mládežnická družstva. Proto zveme všechny děti od 6 do 15 let, které mají zájem si zasportovat, aby navštívily některý náš trénink. Oddíl národní házené pořádá celoroční nábor nových členů do jednotlivých mládežnických družstev. Tréninky probíhají každé úterý a čtvrtek od 16 do 17.30 hod. Aktuálně v mládežnických družstvech sportuje přes 30 dětí, které rozvíjejí svůj talent v areálu národní házené ve Vítkovicích, v ulici Lidické 35. Budeme se těšit na vaši návštěvu. Více informací naleznete na internetových stránkách oddílu (<http://www.nh-sskvitkovice.hys.cz/>).

Michal Kratochvíl

Příprava futsalistů na novou sezonu

V klubu KfV Roub Vítkovice bylo léto ve znamení řady dobrovolných přípravných aktivit na novou sezonu. V červnu jsme se nejprve zúčastnili soustředění na Horní Bečvě, kde se uskutečnila také valná hromada klubu a 8. ročník Memoriálu Matěje Tomčala. Od června do srpna probíhaly také venkovní tréninky na umělé trávě Bosco a uspořádali jsme několik halových

a jeden venkovní turnaj – Nora Cup, Vítkovice Cup, 750!!! Cup, Memoriál Rostislava Mikuly (9. ročník). Prázdniny zakončil klub společně se zaměstnanci Zoo Ostrava v sobotu 2. září v hale Sareza, kde jsme spolupořádali 11. ročník turnaje Vítkovice/Zoo Ostrava Cup 2017.

Ovšem od 4. září již vypukla „ostřejší“ část přípravy na novou soutěžní sezonu, začaly tréninky všech týmů klubu. V pondělky a středy trénují v hale Vítek od 16.30 do 17.30 hodin žáci, B dorost a C tým muži a od 17.30 do 19 hodin A dorost a A + B tým muži. V pátky v hale Sareza trénují od 20 do 21.30 hodin A dorost a A + B tým muži. Nejlepší hráči klubu tak mají možnost trénovat až 3x týdně!

V soutěžní sezoně 2017/18 budou týmy bojovat v těchto soutěžích:

Muži A tým – 3. liga/divize F

Muži B tým – 4. liga/Moravskoslezský krajský přebor

Muži C tým – 5. liga/Okresní přebor Ostravy a Opavy

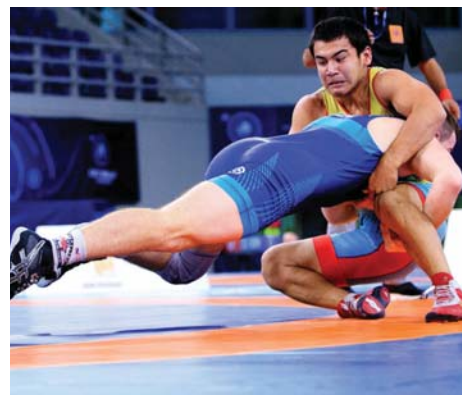
Dorost – 6. liga/1. okresní třída Ostravy a Opavy

Vítkovický oddíl zápasu

Atény ve volném stylu

Ve dnech 4. až 10. září se v Aténách konalo Mistrovství světa kadetů v zápase řeckořímském a volném stylu 2017. Ve volném stylu Českou republiku kromě jiných reprezentovali David Kopřiva ve váze do 58 kg a Vojtěch Piskoř ve váze do 85 kg, oba z našeho oddílu. V Aténách se sice nedokázali prosadit na přední umístění, nicméně oba prohráli po vyrovnaných bojích.

Zlato, stříbro, bronz

První neděli po prázdninách, 10. září, odjeli naši zápasníci na turnaj do Polska. Memoriálu Jana Kauca se zúčastnilo celkem sto závodníků z Polska a České republiky. Vzhledem k tomu, že jsme v podstatě dva měsíce netrénovali na žíněnce, byli jsme zvědaví, jak si povedou. S výsledky jsme spokojeni: podařilo se vybojovat dvě zlaté, dvě stříbrné a tři bronzové medaile. Zlatou medaili vybojovali ve váze do 35 kg Max Bystroň a ve váze do 31 kg Daniel Gurbovič. Stříbrnou medaili získali ve váze do 52 kg Dominik Kaliský a ve váze do 25 kg Jiří Kudla. Bronzové medaile získali ve váze do 66 kg Samuel Bystroň, ve váze do 42 kg Ondřej Kudla a ve váze do 69 kg Vojta Valenta.

Roman Piskoř, TJ Sokol Vítkovice, oddíl zápasu, www.zapas-vitkovice.cz

Koncert v Schönthalu

V pátek 20. října vystoupí od 19 hodin v Hudebně Pepy Streichla ve vítkovické restauraci Schönthal v ulici Ruské 78 známý ostravský písničkář Václav Fajfr a jeho hosté, orlovská skupina Šansonika ve složení Lucie Bublavá, Jan Dospiva a Petr Godula. Vstupné je 50 korun. Přijďte si poslechnout nebo společně zazpívat nejen známé folkové hity, ale třeba i šansonové, jazzové, rockové a další.

Jak jsem ušel 16 tisíc km

Městský obvod Vítkovice ve spolupráci s vítkovickou knihovnou zve na cestopisnou přednášku Petra Hirsche, která se uskuteční ve středu 1. listopadu od 16.30 hodin v prostorách knihovny v ulici Kutuzovově č. 14. Hirsch původně vystudoval textilní marketing, ale od dětství měl zájem o informační technologie. Putování se věnuje

od roku 2010, kdy vyrazil na pěší cestu z rodného Dvora Králové nad Labem do Santiaga de Compostela a pak do Říma a Jeruzaléma. Chůze, putování, se pro něj stala naplněním života. Věnuje se organizování pěších poutí po České republice i Evropě a svými besedami se snaží zprostředkovat zážitky z dálkových pěších cest také jiným lidem. Přes 16 tisíc kilometrů putování trvalo 31 měsíců a byl při tom využit ten nejstarší a nejpřirozenější dopravní prostředek, vlastní nohy. Chcete se dozvědět, proč toto putování Hirsch realizoval, koho poznal a co všechno zažil? Přijďte si to poslechnout. Vstup zdarma.

- fil -

Otevírací doba každou středu v době od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 16.30 hodin.

- 5. října 14 až 16 hodin – klub seniorů – společenské hry
  - 11. října 16.30 až 18 hodin – přednáška – Putování za tajemnými místy Čech, Moravy a Slezska – Jana Molnárová. Vstup zdarma.
  - 12. října 15.30 hodin – klub seniorů – promítání filmu Život po stovce ve vítkovické knihovně, ulice Kutuzovova
  - 13. října 15 až 17 hodin – komentovaná procházka s Lenkou Kocierzovou – Strojírnoství a Důl Jeremenko. Sraz v 15 hodin před vítkovickou radnicí.
  - 18. října 9 až 16 hodin – výstava fotografií Jany Molnárové
  - 19. října 14 až 16 hodin – klub seniorů – bowlingový turnaj U Iny (Jeremenkova 15)
  - 26. října 14 až 16 hodin – klub seniorů – podzimní tvoření
- Vstup na všechny akce je zdarma. Změna programu vyhrazena.

Připravujeme:

- 1. listopadu – 16.30 hodin – cestopisná přednáška – Petr Hirsch – Jak jsem ušel 16 tisíc km dlouhou pěší pouť z Čech do Santiaga de Compostela a do Říma. Místo konání – vítkovická knihovna, ulice Kutuzovova 14, Ostrava-Vítkovice
- 8. listopadu – 16.30 hodin – slavnostní vernisáž výstavy 660 let od první zmínky o Vítkovicích

KONTAKT:

Dům u šraněk, Jeremenkova 13, Ostrava-Vítkovice

Romana Filipová

Tel. č.: 599 453 122 (pondělí až pátek), 599 453 246 (středa), mobil: 727 917 298

E-mail: rfilipova@vitkovice.ostrava.cz

Web: www.vitkovice.ostrava.cz

Žalozpěv překvapil

Ve středu 13. září se v Domě u šraněk konala vernisáž fotografií Jany Molnárové, kterou přijela podpořit skupina Žalozpěv. Přítomní se poté přesunuli do vedlejší místnosti, kde probíhal koncert lyrických balad. Tato akustická hudba z Vysočiny všechny posluchače překvapila vřelými texty a připoutala nádhernými tóny. Ani po druhém předávku nechtěli posluchači hudebníky pustit z pódia. Jsem ráda, že se taková úžasná akce mohla ve Vítkovicích uskutečnit a kapele přeji mnoho dalších úspěšných koncertů.

Romana Filipová, kulturní referentka

Putování po tajemných místech

Ve středu 11. října se od 16.30 hodin bude v Domě u šraněk, Jeremenkova

13, konat velmi nevěšdní a poutavá přednáška Jany Molnárové o tajemných místech Čech, Moravy a Slezska. Středoškolská profesorka matematiky si oblíbila turistiku a cestování. Na svých cestách navštěvuje zejména místa, jež jsou opředena nějakým tajemstvím či záhadou a snaží se jim přijít na kloub. Autorka přednáší na mnoha místech republiky a seznamuje přítomné posluchače se svými poznatky a zjištěními. Přednáška je doplněna o výstavu fotografií z cest. Vstup na akci je zdarma. Srdečně všechny zveme. - fil -

Divadlo Mír, Halasova 19, 703 00 Ostrava-Vítkovice,
www.divadlomir.cz, www.facebook.com/divadlomir

- 2. října Drahoušku, to chce drink! (repríza)
- 10. října Chlap na zabití (host)
- 13. října Dva úplně nazí muži (repríza)
- 14. října Jan Budař (host)
- 16. října Lukáš Pavlásek (host)
- 22. října Dva úplně nazí muži (repríza)
- 25. října Jméno (host)
- 28. října Bůh masakru (repríza)
- 30. října Dva úplně nazí muži (repríza)

- 2. listopadu Mátový, nebo citron? (premiéra)
  - 4. listopadu Zůstane to mezi námi (host)
  - 6. listopadu Vincenc (host)
  - 16. listopadu Cry baby cry (host)
  - 17. listopadu Cry baby cry (host)
  - 20. listopadu Táta (host)
  - 21. listopadu Letušky (host)
  - 30. listopadu Když se zhasne (host)
- Všechna představení začínají v 19 hodin.

Dva úplně nazí muži

Divadlo Mír chystá další premiéru

Snímek z první čtené zkoušky.

Na začátku listopadu uvede Divadlo Mír premiéru inscenace Mátový, nebo citron? Komedie z pera francouzského dramatika Patricka Haudecoeuera se odehrává v diva-

delním prostředí. Vypráví o skupině herců, která zkouší vaudeville. Je pár dní do premiéry a zdá se, že nic není hotové. Technika je flegmatická, kostymérka nedochvilná, režisérka nezvládá krizové situace a mezi herci vzrůstá napětí. Když nadejde večer premiéry, vše se mění v nezvládnutelné delirium. Tato skvělá komedie měla v Paříži výjimečný úspěch a nyní bude uvedena v Divadle Mír. V hlavních rolích se představí Robin Ferro, Lada Bělášková, Nikol Birklenová a Petr Panzenberger. Fanoušci Divadla Mír se mohou těšit také na obsazení Alberta Čuby, pro něhož to bude vůbec první herecká příležitost na prknech vlastního divadla. Režie se ujal Janusz Klimsza, premiéra hry bude 2. listopadu v 19 hodin.

Veronika Kusá,

výkonná ředitelka Divadla Mír

Život začíná po stovce

Blížící se Den seniorů chceme oslavit se všemi (nejen) seniory, kteří jsou aktivní a mají vůli učit se stále novým věcem, protože to není jen otázka věku. Život začíná po stovce je název filmu, který budeme promítat ve čtvrtek 12. října od 14.30 hodin ve vítkovické knihovně ve spolupráci s Europe Direct Ostrava. Švédka Dagny má svůj vlastní blog, kam denně přispívá. Píše o všedních věcech, dopisuje si se svými přáteli a sem tam projede seznamky. Večer nezřídka vyráží na party, kde nepohrdne sklenkou šampaňského. Je hostem televizních pořadů, lidé ji poznávají na ulici. Fakt, že se blogerka Dagny narodila v roce 1912,

se zdá nepodstatný. A přestože k ní osud nebyl vždy vstřícný, neutápí se v minulosti, ale těší se na vše, co přijde. Skrze svůj příběh vzkazuje, že je třeba odhodit strach – na to je život příliš krátký.

Knihovna pro vás

Říjen v knihovně

DOSPĚLÝM

Zaostřeno na hypermarkety

• Ekologická výstava organizace Nesehnutí s názvem Zaostřeno na hypermarkety potrvá od 2. do 31. října.

• Knihy letí!

Tradiční výprodej vyřazených knih je během půjčování naplánován na období od 2. do 31. října.

• Život začíná po stovce

Ve čtvrtek 12. října se bude od 14.30 do 16 hodin konat oslava Dne seniorů s promítáním filmu o (ne)stárnutí. Akce ve spolupráci s Europe Direct Ostrava.

• TÝDEN KNIHOVEN

Upomínková amnestie umožňuje vrátit dlouho vypůjčené knihy bez poplatku. Trvá od 2. do 6. října během půjčování.

• S knihou návrat do dětství

Anketa pro dospělé čtenáře, vzpomínání na oblíbené dětské knihy. Od 2. do 6. října během půjčování.

• Od leporela k detektivce

Tipy na knihy pro rodiče předškolních dětí. Od 2. do 6. října během půjčování.

DĚTEM

• Ostrava známá i neznámá

Každý měsíc jedna otázka k 750. výročí první písemné zmínky o Ostravě, výherce získá zdarma roční registraci do knihovny. Od 2. do 31. října během půjčování.

• Baby rallye

Zábavné odpoledne zaměřené na péči o malé děti. Čeká nás přebalování miminek, slalom s kočárkem a další... To vše v úterý 3. října od 14.30 do 15.30 hodin.

• Kosprd a Telecí

Prima čtení ze stejnojmenné knihy nám přiblíží svět i problémy dětí školkou povinných. Ve čtvrtek 5. října od 14 do 15 hodin.

• Prima čtení

Ve čtvrtek 19. a 26. října vás od 14 do 15 hodin zveme ke společnému čtení a povídání.

• BOOKovka: Nevšední putování s Kumou

Práce s knihou Martina Skaly, odpoledne plné úkolů na výletě do sadu Jožky Jabůrkové. To vše v úterý 10. října od 14.30 do 15.30 hodin.

• BOOKovka: V kostce

Interaktivní soutěžní odpoledne s využitím stolních her se uskuteční v úterý 24. října od 14.30 do 15.30 hodin.

• BOOKovka: Halloweenské běsnění

Tradiční halloweenské úkoly v netradičním knihovnickém podání – úterý 31. října od 14.30 do 15.30 hodin.

• Sovičky: Neotesánek

Otesánek i Neotesánek ožijí v klubu rodičů s dětmi ve čtvrtek 26. října od 10 do 11 hodin.

CVÁLÁME OSTRAVOU

• Střípky vzpomínek

Ohlédnutí za celoobvodním projektem při tvorbě společné koláže v úterý 17. října od 14.30 do 15.30 hodin.

Projekt je realizován s finanční podporou statutárního města Ostravy v rámci projektu Cváláme Ostravou.

Všimněte si!

Virtuální univerzita třetího věku

Cestování – co jste možná nevěděli

Lidé cestují z řady různých důvodů a na různá místa na celém světě. Jaká rizika ale cestování obnáší? Působí cestovní ruch vždy pouze pozitivně, nebo může mít i negativní dopady na kulturu, společnost a životní prostředí? A jak se chovat jako správný cestovatel? Na tyto otázky může-

te najít odpověď v sérii přednášek, které se konají v rámci studia Virtuální univerzity třetího věku. Ta je určena všem seniorům, důchodcům starobním (s nárokem na starobní důchod nebo v předčasném starobním důchodu) a invalidním důchodcům. Jednotlivé semestry jsou zpoplatněny sumou zpravidla 300 korun.

První semestr začíná 4. října a dále pak pokračuje každou druhou středu od 13 hodin do konce roku 2017. Budeme se setkávat v prostorách Knihovny města Ostravy, pobočky ve Vítkovicích, ulice Kutuzovova 14, zhlédneme aktuální přednášku a vyřešíme výukový test.

V tomto aktuálním kurzu naleznete kromě odpovědí i další zajímavé informace o historii cestování a lázeňství.

Přihlásit se do kurzu VU3V je možné na první hodině v říjnu nebo telefonicky na 599 522 102. Srdečně zveme!

ADRA hledá dobrovolníky

Hodina týdně znamená hromadu radosti! Dobrovolnické centrum ADRA hledá dobrovolníky, kteří by věnovali svůj volný čas osamělým seniorům v domácnostech a sociálních zařízeních v Ostravě. Udělat někomu radost je snadné, stačí se rozhodnout. V případě zájmu o dobrovolnickou činnost neváhejte a přijďte ve středu 4. nebo 11. října mezi 13. a 17. hodinou do dobrovolnického centra ADRA Ostrava (Jiráskovo náměstí 4, 3. patro).

Kontakt: 605 784 584.

Óda na patronku města

V roce 1454 bylo povoleno zřízení bočního oltáře sv. Cecílie v kostele sv. Václava a ostravští radní následně zvolili sv. Cecílii patronkou a ochránkyní města. V kostele sv. Václava zazní 19. listopadu v 17 hodin Óda na den svaté Cecílie anglického skladatele Henryho Purcella. Předprodej vstupenek byl zahájen 1. října na všech pobočkách Ostravského informačního servisu.

V roce 1454 bylo povoleno zřízení bočního oltáře sv. Cecílie v kostele sv. Václava

Třídíme odpad

Ve Vítkovicích přibývá míst, která umožňují opravdu poctivě třídít odpad. Využívejte toho co nejvíc!

Foto: - gl -

Svoz velkoobjemových odpadů

Ve spolupráci s odborem komunálních služeb, dopravy a bytovým Úřadem městského obvodu Vítkovice poskytuje i v letošním roce firma OZO Ostrava kontejnery

na velkoobjemové odpady z domácností. Občané sem mohou bezplatně odložit svůj nepotřebný velkoobjemový odpad.

Plán na rozmístění velkoobjemových kontejnerů

Místo přistavení	datum	počet kontejnerů
U Cementárny u domu č. 31	30. 10.	1
U křižovatky ulic Rostislavova, Holubova	30. 10.	1
U křižovatky ulic Maixnerova, Pasteurova	31. 10.	1
Ulice Štramberská ve dvoře u domu č. 2	31. 10.	1
U křižovatky ulic Starobní a Středulínského (u Tesly)	1. 11.	2
Na Obvodu – parkoviště vedle popelnic	1. 11.	1
Ulice Siroťčí u domu č. 39	2. 11.	1
Ulice Siroťčí u domu č. 45	2. 11.	1
U křižovatky ulic Siroťčí, Tavičská	2. 11.	1
U křižovatky ulic Šalounova, Nerudova	3. 11.	1
U křižovatky ulic Věžní, Mírová	3. 11.	1
U křižovatky ulic Ryskova, Floriánova	3. 11.	1
U křižovatky ulic Nerudova, Obránců míru	6. 11.	1
nám. J. z Poděbrad (u ul. Erbenova – plocha parkov.)	6. 11.	1
U křižovatky ulic Kovářská, Okružní	6. 11.	1
U křižovatky ulic Okružní, Obránců míru	7. 11.	1
U křižovatky ulic Tavičská, Erbenova (u garáží)	7. 11.	1
U křižovatky ulic Ocelářská, Siroťčí	7. 11.	1
Ulice Rudná před domem Rudná 56 (pod mostem)	8. 11.	1
U křižovatky ulic Sovova, Závodní	8. 11.	1
U křižovatky ulic Holubova, Thomayerova	8. 11.	1
Celkem:		22

Přistavení kontejneru vždy do 14 hodin. Odvoz druhý den do 10 hodin.

Do kontejneru na velkoobjemové odpady patří: televizory, ledničky, pračky, ždímačky, mrazničky, vysavače, rádia, koberce, stoly, židle, skříně, matrace, vany, dřezy, sanitární keramika, lustry, pneumatiky apod.

Do těchto kontejnerů v žádném pří-

padě neukládejte cihly, kamení, stavební suť, odpady ze zeleně, komunální a nebezpečný odpad.

Bližší informace podávají: Pavel Hučala, tel. č.: 599 453 241, Dagmar Sošková, tel. č.: 599 453 124

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO OBVODU VÍTKOVICE, povolil odbor kultury MMO pod č. r. MMO 95/96-PP ze dne 7. 2. 1996, uzávěrka příštího čísla bude 17. 10. 2017, ZDARMA, Zpravodaj městského obvodu Vítkovice vydává jako měsíčník Úřad městského obvodu Vítkovice, Mírové náměstí 1, 703 79 Ostrava-Vítkovice, IČO 00845451, www.vitkovice.ostrava.cz.

Zodpovědná redaktorka: Lenka Gulašiová, GSM: +420 605 218 758, gulasiova@literatky.cz, www.literatky.cz. Foto: Jiří Zerzoň, Lenka Gulašiová, archiv. Grafická úprava a tisk MORAVAPRESS, s.r.o., Cihelní 3356/72, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava, www.moravapress.cz. Obsah příspěvků nemusí odpovídat názoru redakce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení textů.